

راهنمای توالی اورژانس

بر اساس دفتر ارزشیابی،
ضوابط و استانداردهای درمانی

تقدیم به

تمامی دانشجویان و جویندگان دانش...

راهنمای

تئرانسی اورژانس

بر اساس دفتر ارزشیابی، ضوابط و استانداردهای درمانی

— ویراست سوم با بازنگری کلی —

← پزشکی

← پرستاری

← مامایی

← هوشبری و اتاق عمل

← فوریت‌های پزشکی

← و پرسنل بیمارستان‌ها

قابل استفاده برای
دانشجویان؛

تألیف

دکتر حمیده یزدی مقدم

استادیار پرستاری، عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی سبزوار

ویراستار: زهرا کشوردوست

ناشر برتر دانشگاهی سال ۱۳۹۱
ناشر برگزیده کشور سال ۱۳۹۲
ناشر شایسته تقدیر ۱۳۹۳
ناشر برگزیده حوزه جوانان سال ۱۳۹۳
ناشر برگزیده حوزه سلامت سال ۱۳۹۳
ناشر برگزیده کتاب سال دانشجویی ۱۳۹۴

فروش اینترنتی
www.jph.ir

دفتر مرکزی نشر جامعه نگر
تهران: خ انقلاب - مقابل درب اصلی
دانشگاه تهران خ فخر رازی - خ نظری
شماره ۹۶
تلفن: ۶۶۴۹۴۱۸۷ - ۶۶۴۹۳۷۱۶

کتابفروشی های پزشکی سراسر کشور
اهواز: رشد - شرق • اردبیل: خیام • ارومیه:
کتاب پزشکی • اصفهان: پارسا - کیا • ایلام:
رشد • بابل: عزیزاده • بروجرد: ولایت • بوشهر:
کتابفروشی عمادی • تالش: جامعه نگر • تبریز:
شیرنگ • تنکابن: میرچی • چهرم: کلبه کتاب
• خرم آباد: نشر قلم • رشت: دانشگاه آزاد پل
طالبان - ارجمند - مژده • ساری: دانشجو - امیر -
کبیر • سمنان: نسیم اشراقی ۲ - ارسطو • سنجند:
دانشمند • شیراز: جمالی - مرکز کتاب دانشگاه
علوم پزشکی شیراز • قزوین: حکیم • کرمان:
پایروس • کرمانشاه: دانشمند • گرگان: جلالی
• گناباد: کتابستان • لاهیجان: مرکز کتاب
دانشگاهی • مشهد: مجد دانش - نمایشگاه علوم
پزشکی جهاد دانشگاهی • همدان: دانشجو •
یزد: خانجانی - شهر کتاب

سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور: راهنمای تریاژ اورژانس؛ بر اساس دفتر
ارزشیابی، ضوابط و استانداردهای
درمانی ... / تألیف حمیده یزدی مقدم.
وضعیت ویراست : ویراست ۳.
مشخصات نشر : تهران: جامعه نگر، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری : جلد، ۱۲۶ ص.
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۱۰۱-۸۱۳-۸-۱
وضعیت فهرست نویسی : فیا
یادداشت : کتابنامه.
موضوع : پزشکی اورژانس -- دستنامهها
موضوع : Emergency medicine: --
Handbooks, manuals, etc.
موضوع : پرستاری اورژانس -- دستنامهها
موضوع : Emergency nursing:
Handbooks, manuals, etc.
موضوع : تریاژ (پزشکی) -- دستنامهها
موضوع : Triage (Medicine) --
Handbooks, manuals, etc.
موضوع : داروها -- دستنامهها
موضوع : Drugs -- Handbooks, manuals, etc.
شناسه افزوده : کشور دوست، زهرا، ویراستار
رده بندی کنگره : R۸۶۸/۸
رده بندی دیویی : ۶۱۶/۰۲۵
شماره کتابشناسی ملی : ۵۸۰۹۹۵۳

تمام حقوق این اثر متعلق به انتشارات جامعه نگر است. این
اثر، مشمول قانون حمایت از مؤلفان و مصنفان می باشد.
هیچ بخشی از آن به هیچ شکلی اعم از فتوکپی یا بازنویسی
مطالب در هر گونه رسانه ای من جمله کتاب، لوح فشرده و
مجلات، بدون اجازه ی کتبی ناشر قابل استفاده نیست و
موجب پیگرد قانونی می شود.

راهنمای تریاژ اورژانس

تألیف حمیده یزدی مقدم

ویراستار زهرا کشور دوست

ناشر جامعه نگر

ویراست سوم

نوبت و سال چاپ اول / ۱۳۹۸

شمارگان ۳۰۰ نسخه

صفحه آرایبی آرساکو

طراح جلد مهدی انوشیروانی

بها ۱۹۹۰۰ تومان

شابک ۹۷۸-۶۰۰-۱۰۱-۸۱۳-۸-۱

فهرست مطالب

۱	مشخصات ترالی اورژانس	۱
۱	تعریف ترالی اورژانس	۱
	مشخصات فیزیکی لوازم و تجهیزات	
۲	ترالی اورژانس	۲
۵	داروها و سرم‌های ترالی اورژانس	۲
۵	اپی‌نفرین	۵
۷	آتروپین	۷
۱۰	آمیودارون	۱۰
۱۱	لیدوکائین	۱۱
۱۳	آدنوزین	۱۳
۱۵	نیتروگلیسرین	۱۵
۱۸	دوپامین	۱۸
۲۰	دوبوتامین	۲۰
۲۶	وراپامیل	۲۶
۲۷	دیگوکسین	۲۷
۲۹	لابتالول	۲۹
۳۰	فورزماید	۳۰
۳۲	نالوکسان	۳۲
۳۴	میدازولام	۳۴
۳۶	لورازپام	۳۶
۳۸	فنی‌توئین	۳۸
۴۰	فنوباریتال	۴۰
۴۳	هالوپریدول	۴۳
۴۵	کلسیم گلوکونات	۴۵
۴۷	دیفن‌هیدرامین	۴۷
۴۹	هیدروکورتیزون	۴۹
۵۲	متوکلوپرامید	۵۲
۵۴	داروها و سرم‌های طبقه دوم ترالی اورژانس	۵۴
۵۴	رانیتیدین	۵۴

۵۵.....	آ - اس - آ
۵۷.....	کلوپیدوگرل
۵۹.....	سولفات منیزیم
۶۱.....	دکستروز (۵%، ۱۰%، ۲۰%، ۵۰%)
۶۲.....	سدیم بی کربنات
۶۴.....	سدیم کلراید
۶۶.....	سالیبوتامول
	سدیم کلراید ۰٫۹ درصد
۶۹.....	(سرم نرمال سالین تزریقی)
۷۱.....	لیست داروهای لازم در قفسه‌ی اورژانس
۷۱.....	قفسه‌ی داروهای اورژانس
۷۱.....	دگزامتازون
۷۳.....	پروپرانولول
۷۵.....	دیازپام
۷۸.....	هیوسین
۸۰.....	بپیریدن
۸۱.....	کلرید پتاسیم
۸۳.....	آمینوفیلین
۸۵.....	رینگر لاکتات
۸۵.....	مانیتول
۸۹.....	احیای قلبی - ریوی
۸۹.....	حمایت از حیات مقدماتی
۹۲.....	حمایت از حیات قلبی پیشرفته در بالغین
۹۹.....	اکسیژن‌رسانی
	راهنمای استفاده از وسایل اکسیژن‌رسانی
۹۹.....	داخل ترالی اورژانس
۹۹.....	اکسیژن‌دادن به وسیله کاندولای بینی
۱۰۰.....	ماسک ساده
۱۰۰.....	ماسک ونچوری
۱۰۱.....	ماسک با تنفس مجدد نسبی
۱۰۲.....	ماسک بدون تنفس مجدد

۱۰۵	کنترل علائم حیاتی	۶
۱۰۵	فشارسنج برای اندازه‌گیری فشار خون شریانی	
	سنجش درجه حرارت دهانی	
۱۰۷	با ترمومتر شیشه‌ای	
	سنجش درجه حرارت رکتال	
۱۰۹	با ترمومتر شیشه‌ای	
	سنجش درجه حرارت زیربغل	
۱۱۰	با ترمومتر شیشه‌ای	
۱۱۱	گوشی پزشکی جهت شمارش نبض آپیکال	
۱۱۳	تکنیک جایگذاری لوله بینی - معدی	۷
۱۱۳	نحوه گذاشتن لوله بینی - معدی	
۱۱۹	تکنیک سونداژ ادراری	۸
۱۱۹	سونداژ ادراری بیمار زن	
۱۲۲	سونداژ ادراری بیمار مرد	
۱۲۵	فهرست منابع	

ترالی اورژانس از جمله تجهیزاتی است که وجود آن در هر بخش یک بیمارستان، درمانگاه و یا هر مرکز درمانی الزامی است. تعداد بسیار زیاد پذیرش موارد اورژانس در بخش‌های مختلف و از جمله بخش فوریت‌ها، پرسنل درمانی به‌خصوص پرستاران را با چالش بزرگی مواجه می‌کند که سطح بالایی از دانش و مهارت‌های بالینی را طلب می‌کند. ۲۴ ساعت اول پس از پذیرش در اورژانس، بیمار نیازمند ارزیابی و اداره‌ی فوری می‌باشد، به‌طوری‌که حیات این بیماران به اداره‌ی موفق در اولین دقایق بستری بستگی دارد. هدف از نگارش این کتاب، پاسخ‌گویی به ضروریات یادشده و برآوردن نیاز وافر است که در این رهگذر احساس می‌شود.

با توجه به این‌که تاکنون کتابی جامع و کامل در مورد چگونگی ارائه‌ی اقدامات لازم در موارد فوریت‌ها به چاپ نرسیده است، در این کتاب سعی شده است کلیه‌ی اقدامات اورژانسی، فوریت‌ها و مسائل و داروهای موجود در ترالی اورژانس به‌صورت کامل شرح داده شده و نحوه‌ی به‌کارگیری آن‌ها، مراقبت‌های قبل و بعد از آن‌ها توضیح داده شود.

کتاب راهنمای ترالی اورژانس با هدف تهیه و ارائه‌ی یک منبع و مرجع دقیق اطلاعات برای تمام گروه‌های پزشکی، پیراپزشکی، به‌خصوص پرستاران، ماماها، کارشناسان و تکنسین‌های اتاق عمل و هوشبری، تکنسین فوریت‌ها و پرسنل بیمارستان‌ها و مراکز درمانی به رشته تحریر درآمده است؛ به‌طوری‌که در فصل اول و دوم مشخصات ترالی اورژانس، داروها (به ترتیب اولویت)، سرم‌ها، موارد استفاده از آن‌ها، عوارض، مراقبت‌های قبل و بعد از آن به‌طور

کامل توضیح داده شده است. در فصل سوم اقدامات لازم جهت احیای قلبی - ریوی شامل احیای قلبی - ریوی پایه و پیشرفته و در فصل چهارم کلیه وسایل اکسیژن‌رسانی، عوارض ناشی از آن‌ها، موارد استفاده هر یک از این وسایل و تکنیک به‌کارگیری آن‌ها توضیح داده شده است. در فصل پنجم کنترل علائم حیاتی شامل روش‌های مختلف کنترل درجه حرارت، نبض و فشار خون و در فصل ششم و هفتم تکنیک‌های لوله‌گذاری بینی به معده و همچنین سونداژ ادراری با توضیح کامل مراقبت‌های حین و بعد از آن در بیماران زن و مرد شرح داده شده است.

البته هدف صرفاً چاپ یک کتاب درسی با محتوای عمیق نبوده است، چرا که این کتاب به‌عنوان راهنما می‌باشد و میزان دوز تجویزی هر دارو در هر بیمار و بسته به شرایط هر بیمار و مرکز درمانی و به‌خصوص طبق نظر پزشک معالج، متغیر خواهد بود. همچنین در مورد اقدامات اورژانسی نیز روش‌ها و شرایط مراقبت و نظارت‌هایی را که نشان‌دهنده‌ی آموزش رایج اقدامات اورژانسی می‌باشد، ارائه می‌دهد و بسته به شرایط بیمار و نظر پزشک معالج، اقدامات مربوط به آن موقعیت اجرا می‌گردد.

مؤلف

اگر دانش شود آتش مرا اندر دل آتش همی باشد پیریدن ما...

خدای را سپاس که توفیق چاپ پنجم کتاب "راهنمای ترالی اورژانس" را نصیب این جانب نموده است. بدون شک، این مهم، جز در سایه‌ی حمایت اساتید، دانشجویان، پرسنل زحمتکش سیستم درمانی و به‌ویژه مدیریت محترم نشر جامعه‌نگر و همکاران ارجمندشان ممکن نبود.

ارائه‌ی خدمات باکیفیت و به‌هنگام به بیماران اورژانسی، از جمله اهداف والای نظام سلامت می‌باشد. با توجه به پویایی مفهوم کیفیت؛ تدوین، بازنگری و به‌روزرسانی مستمر استانداردها، در بخش اورژانس ضروری است. در این راستا در چاپ مجدد کتاب سعی گردیده بازنگری نسخه‌ی قبلی کتاب بر اساس آخرین نسخه‌ی دستورالعمل استاندارد دارویی بخش اورژانس معاونت درمان مورخ زمستان ۱۳۹۷ انجام گیرد.

امید است در چاپ مجدد کتاب، از بازخوردهای ارزشمند همه‌ی خوانندگان کتاب بهره‌مند گردم.

مؤلف

مشخصات ترالی اورژانس

ترالی اورژانس

- در هر اورژانس و مرکز فوریت‌های پزشکی باید یک ترالی اورژانس مجهز به داروها و تجهیزات مشروحه زیر موجود باشد.
- میزان دوز تجویزی هر دارو در هر بیمار و بسته به شرایط هر بیمار و طبق نظر پزشک معالج متغیر خواهد بود.
- تمامی داروها و تجهیزات مصرف‌شده باید جایگزین گردد و در زمان تحویل هر شیفت مطابق چک‌لیست به مسئول بعدی اورژانس تحویل داده شود. آماده‌بودن ترالی برای استفاده باید با خط خوانا روی برچسب نوشته و نصب گردد.

تعریف ترالی اورژانس

ترالی اورژانس یک واحد متحرک است که برای هدف حیاتی احیای قلبی - ریوی طراحی شده است. این ترالی با تمام داروها و ملزومات مورد نیاز تیم اورژانس در زمان احیای قلبی - ریوی قبلاً تجهیز گردیده است. این واحد متحرک در محل‌های استراتژیک بیمارستان یا اورژانس قرار گرفته و قادر است در زمان توقف عمل قلب و ریبه به سرعت بر بالین بیمار آورده شده و توسط تیم اورژانس مورد استفاده قرار گیرد.

فصل دوم ■ داروها و سرم‌های ترالی اورژانس ۳۱

- شیرخواران و کودکان بزرگ‌تر: (۰/۵-۲ mg/kg/dose) خوراکی، IM، IV (تکرار دوزهای تزریقی هر ۲ ساعت) و تکرار این دوز هر ۶-۲۴ ساعت، حداکثر میزان دوز ۶ mg/kg.
 - نوزادان: دوز اولیه ۰/۵-۱ mg/kg خوراکی یا IV و تکرار دوز هر ۶-۲۴ ساعت. حداکثر دوز خوراکی ۶ mg/kg/dose و وریدی ۲ mg/kg/dose.
 - ادم حاد ریه.
 - هایپرتانسیون:
 - بالغین: ۸۰-۲۰ mg دو یا سه بار در روز خوراکی (حداکثر دوز ۶۰۰ mg).
 - کودکان: بحران پرفشاری خون در کودکان بیشتر در نارسایی حاد یا مزمن دیده می‌شود. در این موارد می‌توان ۱ mg/kg وریدی یا ۱-۲ mg/kg خوراکی تجویز کرد.
 - نارسایی حاد الیگوریک کلیه با علل رنال و پره‌رنال.
 - بررسی توانایی کلیه و در اسیدی کردن ادرار.
- ۷- موارد منع مصرف و احتیاط:** در بیماران دچار آنوری، ازتمی، الیگوری شدید، سابقه حساسیت به دارو، دوره شیردهی، کمای کبدی، اختلالات الکترولیتی.
- موارد احتیاط: اطفال، سیروز کبدی، سندرم نفروتیک، شوک کاردیوژنیک همراه با MI.
- ۸- عوارض جانبی:**
- مهم‌ترین: پانکراتیت، آگرانولوسیتوز، لکوپنی، ترومبوسیتوپنی، آنمی آپلاستیک، اختلال عملکرد کبدی، کاهش فشار خون ارتواستاتیک.
 - سایر عوارض: شامل ضعف، دهیدراتاسیون، هایپوتانسیون وضعیتی، هایپوکالمی، آنافیلاکسی، کم‌خونی، بی‌اشتهایی، سردرد، هایپوکالمی، هایپوکلسمی، هایپومینزیمی، هایپوتانسیون، کرامپ عضلانی، راش، تهوع.
- ۹- اقدامات پرستاری:**
- تجویز دارو:
 - برای کاهش احتمال تحریک معده، ممکن است دارو همراه با غذا داده شود.

۴- اشکال دارویی:

- F.C. Tab: 75 mg, 300 mg

۵- فارماکودینامیک - مکانیسم اثر: دارو سبب مهار اتصال آدنوزین دی فسفات به گیرنده‌های پلاکتی و در نتیجه مهار تجمع پلاکت‌ها می‌شود.

۶- مصرف بر حسب اندیکاسیون:

- کم کردن عوارض آترواسکلروز در بیماران CVA، MI و عارضه عروقی حاد:
 - بالغین: ۷۵ mg یک بار در روز.

مصرف غذا تأثیری بر جذب دارو ندارد.

۷- موارد منع مصرف و احتیاط: حساسیت به دارو یا سایر اجزای فرآورده، موارد خونریزی فعال پاتولوژیک نظیر: زخم پپتیک یا خونریزی داخل جمجمه‌ای.

۸- عوارض جانبی:

- شایع‌ترین: راش، خونریزی، خارش.
- سایر عوارض: علائم شبه آنفلوانزا، درد قفسه سینه، ادم، سردرد، سرگیجه، سوء هاضمه، درد شکم، اسهال، تهوع، آرتراژی، پورپورا، دیس‌پنه، سرفه، رینیت، افسردگی، هایپرکلسترولمی، عفونت دستگاه تنفس فوقانی.

۹- اقدامات پرستاری:

- تجویز دارو:
 - دارو عموماً در بیمارانی که به آسپیرین حساس هستند و یا آن را تحمل نمی‌نمایند، استفاده می‌شود.
 - در صورتی که بیمار قرار است تحت عمل جراحی قرار گیرد و اثر ضد پلاکتی دارو مورد نیاز نیست، کلوییدوگرل باید ۷ روز قبل از جراحی قطع شود.
 - بیمار از لحاظ خونریزی و کبودی غیرعادی بررسی شود.
- بررسی بیمار و اثرات دارو:
 - در هنگام مصرف این دارو احتمال دیرتر بند آمدن خون وجود دارد و بیمار باید از فعالیت‌هایی که ممکن است باعث آسیب

تکنیک جایگذاری لوله بینی - معدی

نحوه گذاشتن لوله بینی - معدی (نازوگاستریک تیوب)

■ اهداف

- تخلیه محتویات معده و کاهش فشار معده و پیشگیری از استفراغ.
- شستشوی معده (لاواژ).
- گرفتن نمونه از شیره گوارشی و ترشحات معده جهت آزمایش.
- دادن مواد غذایی و مایعات (گاواژ) در مددجویانی که قادر به بلع نیستند و نمی‌توانند کالری کافی دریافت کنند.

■ بررسی

- شناسایی نیاز به گذاشتن لوله معده و مشخص کردن نوع لوله‌ای که باید استفاده شود.
- بررسی وضعیت ذهنی و هوشیاری بیمار و بررسی توانایی سازگاری فرد.
- بررسی تاریخچه از نظر خونریزی بینی، انحراف بینی و جراحی‌های بینی.
- بررسی سوراخ‌های بینی از نظر سایز، وجود زخم، انسداد بینی و دفورمیتی.